

Protocol
Medisch handelen
&
Medicijnverstrekking

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave2
Inleiding3
1. Een kind wordt ziek op school4
2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek5
3. (Voorbehouden) medische handelingen5
Bijlagen6
1. Verklaring Toestemming tot handelwijze voor als de leerling ziek wordt of gewond raakt op school (*bijlage bij het inschrijfformulier van de school*).....6
2. Afspraken met betrekking tot het uitvoeren van medische handelingen op school7

Inleiding

Schoolpersoneel wordt regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofd- en buikpijn.

De schoolleiding krijgt soms ook het verzoek van ouders/verzorgers om een kind de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. En een enkele keer wordt werkelijk medisch handelen aan schoolpersoneel gevraagd als het bijvoorbeeld gaat om het geven van sondevoeding, het toedienen van een zetpil of het geven van een injectie.

In dit protocol wordt een onderscheid gemaakt tussen 'medisch handelen' in het algemeen en 'voorbehouden handelen'. Voorbehouden handelingen zijn medische handelingen die onaanvaardbare risico's voor de gezondheid van een patiënt met zich meebrengen als deze door een ondeskundige worden uitgevoerd. Wie deze handelingen mogen uitvoeren, staat in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG).

De drie te onderscheiden situaties zijn:

1. Een leerling wordt ziek op school;
2. het verstrekken van medicijnen op verzoek;
3. Het verrichten van voorbehouden (medisch) handelen

De eerste situatie laat de school geen keus. Een leerling wordt ziek of krijgt een ongeluk en de school of bijvoorbeeld de docent moet direct bepalen hoe er gehandeld moet worden.

Bij de tweede en de derde situatie kiest de Onderwijsgroep Galilei ervoor geen medicijnen te verstrekken en voorbehouden medische handelingen niet op zich te nemen. Voor een individuele personeelslid geldt dat hij moet weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij niet bekwaam is of zich niet bekwaam acht.

In de praktijk zijn leerlingen in het voortgezet onderwijs vrij zelfstandig als het gaat om het toedienen van medicatie of het verrichten van voorbehouden medische handelingen. Als de school hierin een rol moet vervullen (Passend Onderwijs), hangt die rol af van het ziektebeeld en de ontwikkeling van de betreffende leerling.

Als u afspraken moet maken (Passend Onderwijs) over medicijnverstrekking en medisch handelen, is het volgende juridisch van belang:

1. leerlingen van 12 tot 16 jaar oud moeten, naast hun ouders, zelf toestemming geven. Het gaat dan om een zogenaamde dubbele toestemming. De afspraken hieromtrent moeten schriftelijk vastgelegd worden;

2. leerlingen vanaf 16 jaar oud beslissen zelf over hun behandeling en geven daar ook toestemming voor. Voor de wet worden zij het zelfde behandeld als een volwassene. Ouders kunnen daardoor niet zonder meer benaderd worden. Ook in deze situatie moeten de afspraken op schrift vastgelegd worden.

In het hiernavolgende worden de genoemde drie onderdelen beschreven. In de bijlagen vindt u het bijbehorende toestemmingsformulier en/of de bekwaamheidsverklaring.

Het protocol wordt aangepast waar gewenst c.q. nodig overeenkomstig het laatste model dat vastgelegd is door de sociale partners van VOION.

Ten behoeve van de leesbaarheid schrijven we in de hij-vorm en spreken we over ouders waarmee we zowel ouder(s) als verzorger(s) bedoelen.

1. Een kind wordt ziek op school

Regelmatig komt een leerling 's morgens gezond op school en krijgt tijdens de schooluren last van bijvoorbeeld misselijkheid, hoofd- of buikpijn. Ook kan hij door een insect geprikt worden.

In het algemeen is een personeelslid van de school niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is geboden. De Onderwijsgroep Galilei verstrekt dan ook geen medicatie aan leerlingen, ook geen pijnstillers of crèmes.

In een situatie van ziek worden op school gaat de leerling meestal naar huis. De school belt in alle gevallen direct een van de ouders/verzorgers om hen in kennis te stellen van het ziek worden van hun kind en om afspraken te maken over het vervoer naar huis. In veel gevallen zal een leerling zelfstandig naar huis kunnen, tenzij er sprake is van heftige symptomen, of als er al bepaalde instructies of aanwijzingen vooraf bekend zijn bij betreffende leerling. Als de leerling zelfstandig naar huis gaat, dan belt de leerling de school zodra zij thuis zijn aangekomen.

Er kunnen zich situaties voordoen waarbij het onverstandig is om de leerling alleen naar huis te laten gaan. In een dergelijk geval moet er voor begeleiding gezorgd worden. In principe zijn de ouders verantwoordelijk om hun kind op te halen van school. Is dit niet mogelijk, dan zal er iemand vanuit school de leerling naar huis moeten brengen of de leerling wordt met een taxi naar huis gebracht.

Iedere situatie is anders. Raadpleeg bij twijfel altijd een arts. Zo kan bijvoorbeeld een ogenschijnlijk eenvoudige hoofdpijn een uiting zijn van een veel ernstiger ziektebeeld. Het blijft zaak de leerling voortdurend te observeren. Enkele zaken waarop gelet kan worden:

- toename van pijn;
- misselijkheid;
- verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krimpen);
- verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur);
- verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid).

2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Leerlingen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt bijvoorbeeld aan puffjes voor astma, insuline bij diabetes, antibiotica of zetabletten bij toevallen. Leerlingen in het voortgezet onderwijs redden zichzelf hiermee. Er is in principe geen rol voor de school.

3. (Voorbehouden) medische handelingen

Het is van groot belang dat een langdurig zieke leerling, een leerling met een chronische ziekte of een leerling met een bepaalde handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. De leerling heeft contact met leeftijdgenoten, neemt deel aan het normale leven van een schoolkind en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn ziekte of handicap.

De scholen van Onderwijsgroep Galilei voeren geen *voorbehouden* medische handelingen uit. Wel zullen zij ouders en gekwalificeerde hulpverleners faciliteren om de nodige voorbehouden medische handelingen uit te kunnen voeren ten behoeve van de leerling.

In uitzonderlijke situaties kunnen scholen afwijken van het protocol. De afspraken tussen de ouders, leerlingen, hulpverleners en school worden vastgelegd en regelmatig geëvalueerd en bijgesteld volgens de aanwijzingen in het laatst gepubliceerde model van VOION.

DIT PROTOCOL ZAL INDIEN GEWENST OOK NODIG WORDEN AANGEPAST OVEREENKOMSTIG HET LAATSTE MODEL ZOALS VASTGESTELD DOOR DE SOCIALE PARTNERS AANGESLOTEN BIJ HET ARBEIDSMARKT- EN OPLEIDINGENFONDS VOOR HET VOORTGEZET ONDERWIJS, VOION (**VOORTGEZET ONDERWIJS IN ONTWIKKELING**).

Bijlagen

1. Verklaring Toestemming tot handelwijze voor als de leerling ziek wordt of gewond raakt op school (*bijlage bij het inschrijfformulier van de school*)

Dit is een standaard formulier, dat voor elke leerling die wordt ingeschreven ingevuld zou moeten worden. Het betreft afspraken over hoe de school zal handelen voor het geval een leerling ziek wordt op school. Het gaat voor dit formulier niet om specifieke medische situaties. N.a.v. de gegevens die worden ingevuld, kunnen wel gesprekken volgen met ouders voor het organiseren van de zorg die nodig is voor een leerling.

Het kan voorkomen dat uw kind gezond naar school gaat en tijdens de schooluren ziek wordt, zich verwondt, door een insect wordt geprikt of iets dergelijks. In zo'n geval zal de school altijd contact opnemen met u als ouders, verzorgers of met een andere, door u aangewezen, persoon.

Een enkele keer komt het voor dat al deze personen niet te bereiken zijn. Als deze situatie zich voordoet, zal de school een zorgvuldige afweging maken of uw kind gebaat is met een eenvoudige pijnstiller of afzondering en rust en zal bij twijfel altijd een arts geconsulteerd worden.

Wilt u aangeven met welke personen achtereenvolgens contact gezocht moet worden als de ouders niet bereikbaar zijn?

Ondergetekende gaat akkoord met bovengenoemde handelwijze ten behoeve van:

Naam leerling

Geboortedatum:

Naam ouder/verzorger:
(tevens 1e waarschuwingsadres)

telefoon thuis..... mobiel.....

telefoon werk..... mobiel.....

Naam, adres, woonplaats huisarts

Telefoon huisarts.....

Te waarschuwen personen, indien 1e ouder/verzorger niet te bereiken is:

1. Naam

Relatie tot leerling..... (bijv. vader, tante, buurvrouw)

telefoon thuis..... mobiel.....

telefoon werk:

2. Naam

Relatie tot leerling..... (bijv. vader, tante, buurvrouw)

telefoon thuis..... mobiel.....

telefoon werk:

Mijn kind is overgevoelig/allergisch voor de volgende zaken:

.....

.....

.....

U, ouders/verzorgers, bent verplicht, en ervoor verantwoordelijk, ervoor te zorgen dat de gegevens op dit formulier zolang uw kind bij ons op school zit, actueel zullen blijven en op school aanwezig zijn. Het is voor de gezondheid van uw kind, van groot belang dat de gegevens actueel blijven.

Om die reden verklaart u dan ook dat u veranderingen direct zult doorgeven aan de directie van de school.

Ondertekening door ouders/verzorgers:

Naam:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

2. Afspraken met betrekking tot het uitvoeren van medische handelingen op school

Ondergetekenden (ouders en school) verklaren de volgende afspraken met elkaar gemaakt te hebben met betrekking tot uitvoering van de zogenaamde „medische handeling” op school bij:

naam leerling:
geboortedatum
adres
postcode en plaats:
naam ouder(s)/verzorger(s)
telefoon thuis:
telefoon werk:
naam huisarts:
telefoon:
naam specialist:
telefoon:

Afgesproken is, dat bij bovengenoemde leerling de voor hem/haar noodzakelijke medische handelingen op school zullen worden uitgevoerd:
door de vader/moeder/een derde³, namelijk (naam) te bereiken op
..... (telefoonnummer), geen medewerker in dienst van onderwijsgroep Galilei;

³ doorstrepen wat niet van toepassing is

Deze medische handeling:

- bestaat uit
.....
.....
- en is nodig vanwege de ziekte:
.....
.....

en moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijdstippen

om uur
om uur
om uur
om uur

OF:

mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie (shock, allergie, acuut):

.....
.....

Tenslotte is afgesproken dat:

- de medische handeling plaats kan vinden in ruimte ;
- als degene die de medische handeling zou verrichten, niet op de afgesproken tijd kan verschijnen, hij/zij daarover de school zo snel mogelijk op de hoogte stelt en aangeeft hoe het opgelost wordt;
- als degene die de medische handeling zou verrichten, niet op de afgesproken tijd verschijnt zonder bericht, de ouder telefonisch wordt benaderd door de schoolleiding en
- de ouders bijhouden of de medische handeling op de juiste tijd en wijze plaatsvindt;

Eventuele aanvullende opmerkingen:

.....
.....
.....
.....

U, als ouders/verzorgers, bent verplicht, en verantwoordelijk, ervoor te zorgen dat de gegevens van dit formulier zolang uw kind bij ons op school zit, actueel te houden en er zorg voor te dragen dat de noodzakelijke gegevens altijd op school beschikbaar zijn. Het is van groot belang dat de gegevens actueel blijven. U verklaart om die reden dan ook dat u veranderingen direct zult doorgeven aan de directie van de school.

Aldus is afgesproken:

Plaats.....
Datum

Ouder/verzorger:

Naam
Handtekening

Namens de school:

De directeur:
Naam:
Handtekening

2. Bericht voor werknemers voor plaatsing in de nieuwbrieven van de scholen

Protocol Medicijnverstrekking en medisch handelen

Met ingang van heden heeft de onderwijsgroep Galilei een protocol medicijnverstrekking en medisch handelen.

Schoolpersoneel wordt regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn, die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofd- en buikpijn.

De schoolleiding krijgt soms ook het verzoek van ouder(s)/verzorger(s) om een kind de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. Een enkele keer wordt werkelijk medisch handelen van schoolpersoneel gevraagd als het bijvoorbeeld gaat om het geven van sondevoeding, het toedienen van een zetpil of het geven van een injectie.

Ook medewerkers vragen soms om hulp bij medicijnverstrekking of medisch handelen. In het protocol Medicijnverstrekking en medische handelen wordt het beleid van Onderwijsgroep Galilei met betrekking tot medicijnverstrekking en medisch handelen weergegeven.

Onderwijsgroep Galilei acht het van belang dat een langdurig zieke leerling, een leerling met een chronische ziekte of een leerling met een bepaalde handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. De leerling heeft contact met leeftijdgenoten, neemt deel aan het normale leven van een schoolkind en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn ziekte of handicap.

Onderwijsgroep Galilei onderschrijft de gedachte dat – waar dat mogelijk is – een normale schoolgang plaats vindt, omdat die essentieel is voor het psychosociaal welbevinden van de leerling.

Een zelfde visie hanteert Onderwijsgroep Galilei als het gaat om medewerkers.

Om veel vragen en foutief handelen op dit gebied te voorkomen is dit protocol tot stand gekomen.

Naast het volledige protocol is een overzichtelijk A4 met ge-/en verboden en attentiepunten ontwikkeld. Dit neemt niet weg dat u kennis dient te nemen van het gehele protocol.

U vindt het protocol en het A4 in de bijlage van deze nieuwsbrief. Daarnaast is het protocol op de websites van alle scholen van onderwijsgroep Galilei en op de site van Galilei geplaatst.